

Læreplan

Gartnerutdanning

Norges grønne
fagskole *vea*

- utdanning for voksne på videregående nivå
- deltid 2 år

Forord

Denne læreplanen gjelder for Videregående opplæring for voksne - gartner som gjennomføres på Norges grønne fagskole – Vea. Dokumentet er delt inn i to deler:

Del 1 tar for seg informasjon om Veas organisering av undervisningen

Del 2 viser læreplanene i de ulike programfagene på:

- Vg1 Naturbruk
- Vg2 Landbruk og gartner næring
- Vg3 Gartnerfaget

I tillegg beskrives gjennomføring av yrkesfaglig fordypning.

Målet med dette dokumentet er å gi en oversikt over den undervisningen som tilbys ved Vea innen den videregående opplæringen Gartner voksne deltid. Opplæringen bygger på læreplanene fra fagfornyelsen og programfagene innen Naturbruk, Landbruk og gartner næring og Vg3 Gartnerfaget. Det gis privatist-eksamener i Vg1 og Vg2 programfag. I tillegg har Vea utarbeidet en prøve som dokumenterer kursopplæringen i Vg3-læremålene.

Endringslogg

Dato	Endringsbeskrivelse	Produsent	Versjon
10.02.10	Revidert		1.0
08.02.12	Revidert	Østen Lübeck	2.0
14.12.15	Revidert	Anne Bakken	3.0
04.05.16	Revidert - navneendring på emnet YFF	Anne Bakken	3.1
02.12.19	Lagt til info under opptakskrav	Hildegunn Aas	3.2
19.10.20	Endret i tråd med fagfornyelsen vg1 naturbruk	Hildegunn Aas	3.3
17.11.20	Justert teksten under opptakskrav	Hildegunn Aas	3.4
17.12.20	Nye kompetansemål Vg2	Hildegunn Aas	3.5
23.02.21	Fagfornyelsen: Ny læreplan for vg2 landbruk og gartner næring er lagt inn	Hildegunn Aas	3.6
10.05.21	Ny utgave etter innføring av 2+2-løp	Hildegunn Aas	4.0
20.08.21	Revidert vedl.YFF	Hildegunn Aas	4.1
24.11.21	Ny Vg3 plan lagt inn	Hildegunn Aas	4.2
20.01.22	Presisering rundt opptakskrav	Hildegunn Aas	4.3
04.05.22	Tatt bort spesifiseringen av år 1 og år 2	Hildegunn Aas	4.4
30.06.22	Justert årstimer	Hildegunn Aas	4.5
02.12.22	Justert mtp ant saml. uker og praksis	Hildegunn Aas	4.6
31.01.23	Utdypet informasjon om opplæringen i VG3-målene, YFF og fjernet informasjon om mobilitet da ordningen utgår for privatistene fra høst 2023.	Anne H. Bakken	4.7
07.03.23	Presisert Veas kursordning for Vg3-læreplanmålene	Anne H. Bakken	4.8
19.06.26	Læreplanen er lagt inn i ny mal, presisert antall uker praksis og rendyrket info til privatister.	Anne Stine Solberg	4.9

Utdanningen er godkjent av Lånekassen.

Norges grønne fagskole – Vea

Moelv, 07.03.2023

Innhold

Forord.....	2
Del I informasjon om Veas organisering av undervisningen	5
MÅL FOR UTDANNINGEN	5
MILJØ OG BÆREKRAFTFOKUS.....	5
NETTUNDERVISNING.....	5
OPPTAKSKRAV	5
LITTERATUR OG TEKNISK HJELPEMIDDEL	6
UTDANNINGSTILBUDETS NIVÅ, OMFANG OG ORGANISERING PÅ VEA.....	6
VURDERINGS- OG EKSAMENSORDNINGEN	7
SOM PRIVATIST SKAL DU HA FØLGENDE EKSAMENER:	7
YRKESFAGLIG FORDYPNING (YFF)	7
KARAKTERSKALA	8
SENSUR PRIVATISTENE SKAL SIKRES OBJEKTIV VURDERING AV KUNNSKAPER OG FERDIGHETER. DET OPPNEVNES EKSTERN SENSOR VED ALLE EKSAMENER. INTERN SENSOR ER TIL ENHVER TID DE AKTUELLE FAGLÆRERE INNEN HVERT EMNE. FOR EVENTUELLE KLAGER HENVISES DET TIL REGLEMENT VIDERE GÅENDE OPPLÆRING FOR VOKSNE.	8
KOMPETANSEBEVIS.....	8
FRAVÆR/OPPMØTE	8
Del 2 læreplanene i de ulike programfagene (sentralgitte)	8
Innhold i utdanningen:.....	8
VG1 NATURBRUK.....	8
Fagenes relevans og sentrale verdier.....	9
Kjerneelementer	9
Bærekraftig bruk av natur.....	9
Yrkesutøvelse.....	9
Næringsutvikling	9
Sikkerhet og kvalitet.....	9
Tverrfaglige temaer	10
Folkehelse og livsmestring	10
Demokrati og medborgerskap.....	10
Bærekraftig utvikling	10
Struktur	10
Timetall*.....	10
Grunnleggende ferdigheter	10
Digitale ferdigheter	11
Kompetansemål og vurdering.....	11
Kompetansemål og vurdering Naturbasert produksjon og tjenesteyting	11
Kompetansemål og vurdering naturbasert næringsaktivitet	12
Vurderingsordning – Eksamen for privatister	12
NAB 1005 Naturbasert produksjon og tjenesteyting.....	12
NAB 1006 Naturbasert næringsaktivitet.....	12
NAB 1007 Produksjon og tjenesteyting og naturbasert næringsaktivitet.....	12
VG2 LANDBRUK OG GARNERNÆRING.....	12
Fagenes relevans og sentrale verdier.....	13
Kjerneelementer	13
Agronomisk grunnkompetanse.....	13
Yrkesutøvelse i landbruks- og gartner næringen	13
Forvaltning av naturgrunnet.....	13
Sikkerhet og kvalitet.....	13
Tverrfaglige temaer	14
Demokrati og medborgerskap.....	14
Bærekraftig utvikling	14
Struktur	14
Timetall*.....	14

Grunnleggende ferdigheter	14
Digitale ferdigheter	15
Kompetansemål etter Produksjon og tjenesteyting	15
Kompetansemål etter Forvaltning og drift	16
Vurderingsordning – Eksamen for privatister	16
LGA 2010 Produksjon og tjenesteyting:	16
VG3 GARTNERFAG	17
Gjelder fra 1. august 2022	17
Kjerneelementer	17
Formering, vekst og utvikling hos planter	17
Praktisk yrkesutøvelse	17
Bærekraftig forvaltning av gartnerens ressurser	18
Sikkerhet og kvalitet	18
Tverrfaglige temaer	18
Digitale ferdigheter	19
Kompetansemål og vurdering Vg3 gartnerfaget	19
Vurderingsordning på Vea	20
Sluttvurdering	20
Dokumentasjon av opplæring innen Vg3-læreplanmål	20
VEDLEGG TIL KOMPETANSEBEVIS	21
Yrkesfaglig fordypning (YFF) Vg1 og Vg2 ved Norges grønne fagskole – Vea	21
Formål med yrkesfaglig fordypning	21
Omfang på Vg1 YFF4106	21

Del I informasjon om Veas organisering av undervisningen

Mål for utdanningen

Videregående opplæring for gartnere på Vea har som mål å gi grunnopplæring i Gartnerfaget på nivå 4 i det europeiske kvalifikasjonsrammeverket. Vea vil med denne utdanningen bidra til å utdanne kompetente, engasjerte og allsidige yrkesutøvere som kan utøve gartneryrket hos private i planteskole, veksthus eller på friland, i offentlige etater som parkvesenet i kommuner eller bidra til å spre gartnerfaglig kompetanse via arbeid i servicenæringer som hagesentre eller hos andre som tilbyr grøntfaglige tjenester.

Det ordinære utdanningsløpet gjennomføres med to år på skole og to år som lærling i bedrift før man tar fagbrev.

Videregående opplæring for gartnere på Vea gir opplæring i programfagene på Vg1 Naturbruk, Vg2 Landbruk og gartnernæring og Vg3 Gartnerfaget.

Opplæringen på Vea tilbys samlingsbasert over to år.

Etter endt opplæring skal privatisten være i stand til å gjennomføre alle eksamener som kreves for en privatist for å bestå programfagene innen Vg1 Naturbruk og Vg2 Landbruk og gartnernæring. I Vg3 Gartnerfaget gjennomføres en avsluttende tverrfaglig oppgave som dokumenteres gjennom et kursbevis.

Gjennom gartnerutdanningen på Vea får du teoretisk og praktisk undervisning som gir kompetanse innen gartnerfaget.

Miljø og bærekraftfokus

Veas er miljøfyrtårn-sertifisert og har fokus på å bidra til et mer miljø- og klimavennlig samfunn. Det jobbes opp mot FN sine 17 bærekraftsmål både i driften av skolen, de ulike studiene og i undervisningen. Ved å legge vekt på bærekraft i undervisningen, håper Vea å bidra til økt bærekraftstankegang i bransjene og dermed et mer miljø- og klimavennlig Norge. Bærekraftsbegreper er også spesifisert bedre i del 2: *Læreplanene i de ulike programfagene.*

Nettundervisning

Utdanningen støttes av nettundervisning mellom de fysiske samlingene. Dette for å holde fokuset i de periodene man ikke er på Vea. Oppgaver og lærestoff vil være tilgjengelig på Veas sin digitale læringsplattform, Teams. Studentene gis nødvendig opplæring i bruk av læringsplattform ved studiestart.

Opptakskrav

For opptak til gartnerutdanning for voksne, skal søkeren ha fullført og bestått fellesfagene norsk, engelsk, samfunnskunnskap, matematikk og naturfag på Vg2 yrkesfag/Vg2 studieforbereende eller Vg1 studiespesialiserende. Utdanningen er spesielt tilrettelagt for voksne, rettighetsprivatister må velge ordinært studieløp. Du vil ha status som privatist i denne utdanningen.

Kriterier for rangering:

- 1) Søkere med relevant praksis går foran søkere uten. Praksisen må ha et omfang som tilsvarer minimum 6 måneder heltid.
- 2) Søkere som sidestilles etter punkt 1, blir innstilt etter karaktersnittet.

Relevant praksis:

Praksis må omhandle gartnerfaglig arbeid. Dette kan være praktisk arbeid i et gartneri, et hagesenter eller det kan være skjøtselsarbeid i et offentlig anlegg, kommune e.l. Omfanget må være minimum 6 mnd. på fulltid. Relevant praksis skal attesteres av tredjepart. Praksisen må være gjennomført på opptakstidspunktet.

For utfyllende informasjon om det formelle opptakskravet, se §2-2 i Reglement for videregående opplæring som er å finne på vår hjemmeside.

Litteratur og teknisk hjelpemiddel

Det er læreplanenes kompetansemål og hovedmomenter som danner utgangspunktet for Privatistenes læring. Lærebøker og eventuelle kompendier må betraktes som hjelpemiddel og inspirasjonskilde. Faglærere og bibliotekar er behjelpelig med å finne velegnet litteratur i bøker, tidsskrifter, internett, samt gjennom biblioteksdata-baser. Privatistene får opplæring i bruk av biblioteket. Privatistene får litteraturliste ved skolestart hvert år, dette for å kvalitetssikre at listene til enhver tid er oppdatert.

Privatistene må ha tilgang til egen bærbar PC med trådløs internettilkobling og digitalt kamera. Arbeidstøy og sko for bruk i praktisk undervisning er nødvendig.

Utdanningstilbudets nivå, omfang og organisering på Vea

Videregående opplæring for gartnere på Vea ligger på nivå 4 i det europeiske kvalifikasjonsrammeverket og består av felles programfag fra Vg1 Naturbruk, Vg2 Landbruk og gartnerfag og Vg3 Gartnerfag. Opplæringen gjennomføres på deltid over to år med 11 samlingsuker hvert år – hvor 11. samling er praktisk eksamensuke.

I tillegg til samlingsukene kommer

- 6 uker praksis (3 hvert studieår) hvor du selv velger egnet praksissted i 4 av ukene. To av ukene skal du gjennomføre praksis på Vea
- Tre skriftlige hjemmeeksamener år 1 og to skriftlige hjemmeeksamener år 2 jf. oversikten under vurderings- og eksamensordningen
- En tverrfaglig praktisk eksamen hvert studieår (disse gjennomføres på siste samlingsuke hvert år)

Undervisningen vil foregå ved tradisjonell klasseromsundervisning, gruppearbeid, befaringer/ekskursjoner og ved praktisk arbeid. På Vea legges det vekt på det praktiske arbeidet og privatistene har derfor tilnærmet 12 timer praktisk gartnerfaglig undervisning hver ukesamling. I opplæringen benyttes området på Vea; parken, planteskolen, friland og veksthusene. I tillegg legges det vekt på å dele faglig informasjon og erfaring. På Vea vil privatistene ta del i et tradisjonsrikt og spennende læringsmiljø gjennom dialog og samspill med andre privatister og studenter innenfor grønne fagområder på videregående- og fagskolenivå.

Tilbudet er organisert med en blanding av Vg1 og Vg2 mål år 1 og en blanding av Vg2 og Vg3 mål år 2.

Vurderings- og eksamensordningen

Formålet med vurdering er å sikre høy standard i opplæringen. Vurdering innebærer at resultatet av opplæringen vurderes mot grad av måloppnåelse jamfør de mål som er formulert i læreplanen. Tilbakemelding og vurdering gis fortløpende i utdanningen av den enkelte lærer som en del av veiledningen.

Som privatist skal du ha følgende eksamener:

År 1 på Vea

Skriftlige hjemmeeksamener:

- NAB 1005 Naturbasert produksjon og tjenesteyting, Naturbruk Vg1
- NAB 1006 Naturbasert næringsvirksomhet, Naturbruk Vg1
- LGA Forvaltning og drift, Vg2 Landbruk og gartneri

Praktisk eksamen:

- NAB 1007 Tverrfaglig eksamen, naturbruk privatister; Naturbruk Vg1

År 2 på Vea

Skriftlige hjemmeeksamener:

- LGA 2010 Produksjon og tjenesteyting, Vg2 Landbruk og gartneri
- VG3 Gartnerfaget (Avsluttende tverrfaglig oppgave utviklet av Vea)

Praktisk eksamen:

- LGA 2012 Tverrfaglig eksamen, Vg2 Landbruk og gartneri

Yrkesfaglig fordypning (YFF)

I løpet av studietiden på Vea skal du gjennomføre 6 uker praksis (3 uker hvert studieår) i relevant bedrift for å få godkjent YFF. To av ukene skal gjennomføres på Vea. Det skal dokumenteres at du har gjennomført yrkesfaglig fordypning i gartnerfaget. Det skal ikke avlegges eksamen i YFF. Du skal skrive logg gjennom praksisperioden og levere dokumentasjon på at yrkesfaglig fordypning/ praksis er gjennomført..

Karakterskala

Det brukes karakterskala fra 1 – 6, hvor 6 er det høyeste og 2 er laveste bestått karakter.

6	Svært godt	Uttrykker at deltakeren har framifrå kompetanse i faget.
5	Meget godt	Uttrykker at deltakeren har meget god kompetanse i faget.
4	Godt	Uttrykker at deltakeren har god kompetanse i faget.
3	Nokså god	Uttrykker at deltakeren har nokså god kompetanse i faget.
2	Låg	Uttrykker at deltakeren har låg kompetanse i faget.
1	Svært låg	Uttrykker at deltakeren har svært låg kompetanse i faget.

Sensur

Privatistene skal sikres objektiv vurdering av kunnskaper og ferdigheter. Det oppnevnes ekstern sensor ved alle eksamener. Intern sensor er til enhver tid de aktuelle faglærere innen hvert emne. For eventuelle klager henvises det til Reglement videregående opplæring for voksne.

Kompetansebevis

Etter fullført privatistkurs og bestått eksamen, utstedes kompetansebevis som vil dokumentere hvilke resultater privatisten har oppnådd i form av karakter.

Opplæringen av Vg3 målene i skole avsluttes med en avsluttende tverrfaglig oppgave hvor privatisten får vist sin kompetanse, og det utstedes et eget kursbevis.

Fravær/oppmøte

Som et ledd i kvalitetssikringen føres fravær. For å få veiledning og vurdering er det en forutsetning at alle møter opp til undervisningen og deltar aktivt ut ifra sine forutsetninger.

Del 2 læreplanene i de ulike programfagene (sentralgitte)

Innhold i utdanningen:

Vg1 Naturbruk

Fastsatt som forskrift av Utdanningsdirektoratet 27. februar 2020 etter delegasjon i brev av 13. september 2013 fra Kunnskapsdepartementet med hjemmel i lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den videregående opplæringa (opplæringslova) § 3-4 første ledd. Gjelder fra 01.08.2020.

Fagenes relevans og sentrale verdier

Vgl naturbruk handler om å drive næring basert på naturressurser. Programfagene dreier seg om tradisjonelle og nye driftsformer innenfor norske og samiske næringer, inkludert reindrift, og skal legge grunnlag for sikker matproduksjon og for aktivitet og opplevelser med dyr og natur. Programfagene skal utvikle Privatistenes forståelse av samspillet mellom natur, samfunn og økonomi. De skal også utvikle Privatistenes forståelse av hva det innebærer å ta vare på og nyttiggjøre seg naturressurser på en bærekraftig måte. Vgl naturbruk handler videre om hvordan man nyttiggjør seg naturressurser som en verdi i nåtid og framtid for arbeids- og samfunnslivet.

Alle fag skal bidra til å realisere verdigrunnlaget for opplæringen. Vgl naturbruk skal bidra til å skape forståelse for at mennesket er en del av naturen og har ansvar for å forvalte den i et langsiktig og bærekraftig perspektiv. Gjennom kritisk tenkning, medvirkning og praktiske arbeidsoppgaver skal privatistene få øynene opp for muligheter og utfordringer innen naturbruk. I Vgl naturbruk skal privatistene utforske, skape og bidra til engasjement og forståelse for naturbrukens betydning for kultur og identitet. Vgl naturbruk skal bidra til å gi kunnskap om hvordan partene i arbeidslivet samarbeider for å utvikle et bedre arbeidsliv

Kjerneelementer

Bærekraftig bruk av natur

Kjerneelementet bærekraftig bruk av natur handler om å nyttiggjøre seg naturressurser som grunnlag for matproduksjon og næringsvirksomhet. Bærekraftig bruk av natur omfatter naturtyper, arter og kretsløp og sammenhenger i naturen. Kjerneelementet innebærer videre det å handle på grunnlag av kunnskap om dyr og planters biologi og om naturens tålegrenser. Det dreier seg videre om hvordan dyrevelferd, dyre- og folkehelse, matsikkerhet og miljø kan ivaretas under ulike driftsformer.

Yrkesutøvelse

Kjerneelementet yrkesutøvelse handler om grunnleggende arbeidsoppgaver og yrkesfunksjoner i produksjon, drift, tjenesteyting, høsting og fangst. Kjerneelementet skal gi privatistene erfaring med tradisjonelle og framtidrettede driftsformer og teknologier. Det handler også om ansvarlighet, utholdenhet og håndlag i det praktiske arbeidet.

Næringsutvikling

Kjerneelementet næringsutvikling handler om å se muligheter for bærekraftig verdiskaping og næringsutvikling. Det handler også om forståelse av sammenhenger mellom innsatsfaktorer og sluttresultater og å se hvordan teknologi bidrar til utvikling i næringene. Næringsutvikling handler videre om mangfoldet i naturbruksnæringene og deres avhengighet av lokale ressurser, lokale markeder og kompetanse i lokalt næringsliv.

Sikkerhet og kvalitet

Kjerneelementet sikkerhet og kvalitet handler om å ivareta egen og andres helse og sikkerhet. Dette omfatter arbeidsmiljø, kvalitet på produkter og tjenester, dyrevelferd og miljøhensyn knyttet til utførelsen av arbeidsoppgaver. Videre handler kjerneelementet om risikovurdering, kommunikasjon, samarbeid og krav til dokumentasjon. Det omfatter også sikkerhetsopplæring etter gjeldende standarder og regelverk i den enkelte produksjonen eller aktiviteten.

Tverrfaglige temaer

Folkehelse og livsmestring

I VgI naturbruk handler det tverrfaglige temaet folkehelse og livsmestring om menneskets møte med naturen, om lokale næringer, tradisjon og kultur og hvordan dette bidrar til utvikling av identitet. Videre handler det om å gjøre valg som ivaretar helse og sikkerhet i ulike arbeidsoperasjoner, og om å bidra til folkehelsen gjennom helsefremmende produkter og tjenester fra naturbruksnæringene.

Demokrati og medborgerskap

I VgI naturbruk handler det tverrfaglige temaet demokrati og medborgerskap om å kunne møte et arbeids- og yrkesfellesskap og å kunne forstå og delta i samfunnsdebatten om natur, ressursbruk og forvaltning. Videre handler det om å øve opp evnen til å tenke kritisk og håndtere meningsbrytninger og å vise respekt og toleranse i møte med andre mennesker, kulturer og praksiser.

Bærekraftig utvikling

I VgI naturbruk handler det tverrfaglige temaet bærekraftig utvikling om miljøbevissthet og om klimaendringer, forurensning og tap av biologisk mangfold, som framtidens naturbrukere skal bidra til å motvirke. Videre dreier det seg om å vurdere miljøutfordringer i samarbeid med ulike næringsaktører. Det handler også om å utforske og ta i bruk relevant teknologi for å bidra til en bærekraftig utvikling. Læreplan i VgI naturbruk Læreplankode: NAB01-03

Struktur

Felles programfag er strukturert i to programfag. Programfagene utfyller hverandre og må ses i sammenheng.

Oversikt over felles programfag:

Timetall*

Timetallet er oppgitt i 60 minutters enheter.

• Naturbasert produksjon og tjenesteyting	NAB 1005	337 årstimer
• Naturbasert næringsaktivitet	NAB 1006	140 årstimer

**Timetallet over gjelder for ordinært løp i videregående skole. Vea tilbyr et komprimert løp med opplæring av privatister som tar eksamen i alle fag.*

Grunnleggende ferdigheter

Muntlige ferdigheter

Muntlige ferdigheter i VgI naturbruk innebærer å kunne forklare, begrunne synspunkter og kommunisere forståelig med kollegaer. Det innebærer også å kunne lytte til, presentere saker for å instruere ulike målgrupper. Muntlige ferdigheter handler dessuten om å kunne bruke fagspråk og samtale om og drøfte produksjoner og løsninger.

Å kunne skrive

Å kunne skrive i VgI naturbruk innebærer å kunne tilpasse tekster til ulike formål, sjangre, mottakere og medier. Det innebærer å kunne beskrive produkter og tjenester for kollegaer, brukere og kunder ved hjelp av fagspråk. Det vil også si å kunne dokumentere hva man gjør, og hva man har lært.

Å kunne lese

Å kunne lese i VgI naturbruk innebærer å kunne tilegne seg informasjon i trykte og digitale ressurser og bruke dette i praktisk arbeid, tjenesteyting eller produksjonsprosesser.

Å kunne lese vil også si å kunne bruke fagspråk og utøve kildekritikk.

Å kunne regne

Å kunne regne i VgI naturbruk innebærer å kunne velge framgangsmåter, stille inn verktøy og apparater, beregne innsatsfaktorer og utbytte av prosesser. Det innebærer også å kunne finne, måle og vurdere økonomiske, biologiske, fysiske og kjemiske parametere. Videre vil det si å kunne sette opp og tolke tabeller og diagrammer. Å kunne gjøre overslag og bruke tallmateriale i faglig argumentasjon inngår også.

Digitale ferdigheter

Digitale ferdigheter i VgI naturbruk innebærer å kunne bruke digitale ressurser og hjelpemidler i en produksjon eller aktivitet. Det innebærer også å kunne samle data, være kritisk til kilder og bruke ulike analoge og digitale verktøy i diskusjoner og informasjonsutveksling. Videre innebærer det å kunne bruke digitale ressurser i navigasjon, styring av driftsprosesser og dokumentasjon

Kompetansemål og vurdering

Kompetansemål og vurdering Naturbasert produksjon og tjenesteyting

Mål for opplæringen er at privatisten skal kunne:

- stille planter basert på kunnskaper om artenes biologi og kretsløpene i naturen
- stille dyr eller fisk med respekt for etiske retningslinjer og kunnskaper om dyrevelferd, dyrehelse og artenes biologi
- utføre arbeidsoppgaver i ulike deler av verdikjeden basert på gjeldende regler og standarder
- klassifisere og presentere et utvalg av arter og materialer og velge materialer ut fra arbeidsoppgaver og materialenes egenskaper
- følge bruksanvisning og bruke manual for utstyr som benyttes i produksjonen, og foreta enkelt ettersyn, vedlikehold og enkle reparasjoner
- prøve ut driftsmetoder og vurdere dem opp mot tradisjon, etikk, kvalitetskrav og miljøkonsekvenser
- gjennomføre og dokumentere arbeid i samsvar med gjeldende bestemmelser for helse, miljø og sikkerhet og vurdere risiko
- velge og bruke analoge og digitale verktøy til planlegging og gjennomføring av arbeidsoppgaver
- foreta enkle beregninger av råvare- og materialforbruk, innsatsfaktorer og utbytte
- samle, tolke og bruke data tilknyttet arbeidsoppgaver i naturbruk og tolke kilder og observasjoner kritisk

- utføre enkel bearbeiding av råstoff
- gjøre rede for og vurdere hvordan partene i arbeidslivet samarbeider for å utvikle et bedre arbeidsliv

Kompetansemål og vurdering naturbasert næringsaktivitet

Mål for opplæringen er at privatisten skal kunne

- reflektere over hvilke krav og forventninger som blir stilt til en profesjonell yrkesutøver knyttet til samhandling og deltakelse i samfunnsdebatten om natur, ressursbruk og forvaltning
- planlegge, gjennomføre og vurdere naturbaserte næringsaktiviteter og beskrive en tilhørende verdikjede
- utforske eksempler på lokal produkt- og næringsutvikling basert på teknologisk utvikling, lokale ressurser, kultur og tradisjon
- presentere næringsaktiviteter, produkter eller tjenester for ulike målgrupper
- drøfte hvordan naturbaserte produkter og tjenester kan utvikles innenfor rammen av bærekraftig utvikling og ressursforvaltning
- beskrive og vurdere likheter og forskjeller i yrkesutøvelsen i ulike typer naturbruk
- orientere seg i naturen ved hjelp av tradisjonelle og moderne metoder og hjelpemidler
- velge og bruke utstyr og bekledning etter situasjon, naturforhold og klima og utføre enkelt vedlikehold på utstyret
- vurdere risiko og utføre naturbaserte aktiviteter med hensyn til egen og andres sikkerhet
- utføre grunnleggende førstehjelp

Vurderingsordning – Eksamen for privatister

NAB I005 Naturbasert produksjon og tjenesteyting: Privatisten skal opp til én skriftlig eksamen i programfaget. Eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt.

NAB I006 Naturbasert næringsaktivitet: Privatisten skal opp til én skriftlig eksamen i programfaget. Eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt.

NAB I007 Produksjon og tjenesteyting og naturbasert næringsaktivitet: Privatisten skal opp til én tverrfaglig praktisk eksamen i disse felles programfagene. Eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt.

Vg2 landbruk og garnernæring

Fastsatt som forskrift av Utdanningsdirektoratet 12. februar 2021 etter delegasjon i brev av 13. september 2013 fra Kunnskapsdepartementet med hjemmel i lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den videregående opplæringen (opplæringslova) § 3-4 første ledd. Gjelder fra 01.08.2021

Fagenes relevans og sentrale verdier

Vg2 landbruk og gartneri handler om produksjon av produkter, varer og tjenester med utgangspunkt i dyr og planter i landbruk eller gartneri.

Programfagene skal bidra til å utvikle Privatistenes kompetanse innenfor produksjon av dyre- og plantebaserte produkter. Vg2 landbruk og gartneri skal videre bidra til å utvikle en levende næring og sette privatistene i stand til å ta gode valg og utføre arbeidet på en måte som gagnar dem selv, bedriften og næringen. Programfagene skal også gi kunnskap om og ferdigheter i hold og stell av dyr og planter og produksjon av sunn og trygg mat, og de skal gi kunnskap og ferdigheter som gjør privatistene i stand til å forvalte naturressurser på en bærekraftig måte.

Alle fag skal bidra til å realisere verdigrunnlaget for opplæringen. Vg2 landbruk og gartneri skal bidra til at privatistene utvikler sin identitet som framtidige yrkesutøvere som produserer sunn og trygg mat, legger til rette for naturopplevelser og utsmykker grønne rom. Programfagene skal bidra til forståelse av hvordan yrkesutøvelse påvirker naturen, miljøet, klimaet og samfunnet. Privatistenes skaperglede og engasjement utvikles ved at de tar i bruk naturen på ulike måter, og gjennom å tilegne seg større kunnskaper om landbruks- og gartnerfag får de større respekt for naturen.

Kjerneelementer

Agronomisk grunnkompetanse

Kjerneelementet agronomisk grunnkompetanse handler om samspillet i naturen og livsprosesser hos planter og dyr i landbruks- og gartnerproduksjoner, inkludert arktisk jordbruk. Det omfatter produksjonsdyr i landbruket, deres biologi og naturlige atferd, miljøkrav og krav til stell og fôring. Videre handler det om planter i naturbruksnæringer, deres næringsbehov og miljøkrav. Agronomisk kompetanse omfatter også kunnskaper om jord som en grunnleggende ressurs, og hvordan jord skjøttes for å sikre et godt produksjonsgrunnlag nå og i framtida. Det handler også om plante- og dyrehelse, dyrevelferd, avl og foredling innenfor både konvensjonelle og økologiske driftsformer.

Yrkesutøvelse i landbruks- og gartneri

Kjerneelementet yrkesutøvelse i landbruk og gartneri handler om praktiske ferdigheter og håndlag som er nødvendig i arbeidet med levende organismer. Det handler videre om arbeidsoppgaver, rutiner og dokumentasjon knyttet til bruk, stell, vedlikehold og skjøtsel. Kjerneelementet omfatter også å vurdere kvaliteten på arbeidet. Videre omfatter kjerneelementet bruk og vedlikehold av teknisk og maskinelt utstyr. Det handler også om regelverk og avtaler som regulerer arbeidsforhold, og å reflektere over egen praksis.

Forvaltning av naturgrunnlaget

Kjerneelementet forvaltning av naturgrunnlaget handler om bruken av lokale ressurser tilknyttet en gård eller gartnerbedrift og hvordan bruken påvirker naturgrunnlaget på kort og lang sikt. Videre handler det om hvordan produksjon av varer og tjenester i landbruk og gartneri kan utføres og forvaltes i tråd med miljøkrav, markedskrav og krav til økonomisk resultat.

Sikkerhet og kvalitet

Kjerneelementet sikkerhet og kvalitet handler om trygg jobbutøvelse og å ivareta egen og andres sikkerhet og helse. Det handler også om kvalitetskontroll og dokumentasjon i en

landbruks- eller gartnerbedrift i tråd med lover og regler. Videre omfatter det å kjenne til krav til internkontroll generelt og bransjenes internkontrollsystem spesielt.

Tverrfaglige temaer

Demokrati og medborgerskap

I Vg2 landbruk og gartner næring handler demokrati og medborgerskap om å ha kunnskap om fagorganisasjonene og samvirketankegangen i næringen og om muligheten til å påvirke gjennom demokratiske prosesser. Det handler også om å ha kjennskap til rettigheter og plikter i arbeidslivet.

Bærekraftig utvikling

I Vg2 landbruk og gartner næring handler det tverrfaglige temaet bærekraftig utvikling om å være bevisst hvordan profesjonell landbruks- og gartner virksomhet påvirker natur, miljø, klima og samfunn rundt oss. Det handler videre om hvordan man kan jobbe for å sørge for en bærekraftig produksjon og forvaltning av ressursgrunnlaget for kommende generasjoner.

Struktur

Felles programfag er strukturert i to programfag. Programfagene utfyller hverandre og må ses i sammenheng.

Oversikt over felles programfag:

Timetall*

Timetallet er oppgitt i 60 minutters enheter.

• Produksjon og tjenesteyting	LGA 2010	297 årstimer
• Forvaltning og drift	LGA 2011	180 årstimer

**Timetallet over gjelder for ordinært løp i videregående skole. Vea tilbyr et komprimert løp med opplæring av privatister som tar eksamen i alle fag.*

Grunnleggende ferdigheter

Muntlige ferdigheter

Muntlige ferdigheter i Vg2 landbruk og gartner næring innebærer å presentere og forklare produkter, tjenester og produksjonsmetoder for ulike målgrupper. Det innebærer også å bruke fagspråk i drøfting og refleksjon over faglige emner og tilpasse kommunikasjon til mottaker og formål. Det betyr også å lytte og ta del i faglige diskusjoner, å beskrive arbeidsoppgaver og å veilede andre.

Å kunne skrive

Å kunne skrive i Vg2 landbruk og gartner næring innebærer å planlegge og presentere prosesser, produkter og tjenester og å dokumentere og evaluere disse. Å kunne skrive betyr å utforske og reflektere over faglige emner og problemstillinger, bygge opp argumentasjon og bruke kilder på en kritisk måte som lar seg etterprøve. Det innebærer også å kommunisere med kunder og leverandører og andre aktuelle grupper og å oppfylle kravene til dokumentasjon som ligger i de ulike kontrollsystemene.

Å kunne lese

Å kunne lese i Vg2 landbruk og gartneri innebærer å lese og forstå arbeidsinstruksjoner, planer, kart, bruksanvisninger og faglitteratur. Det betyr også å sette seg inn i og forstå regelverk og kvalitetskriterier. Å kunne lese betyr å tolke dokumenter og avtaler som er gjort med kunder, leverandører og andre aktuelle grupper. Videre betyr det å følge med og tilegne seg informasjon i debatter knyttet til faget og næringen i ulike medier.

Å kunne regne

Å kunne regne i Vg2 landbruk og gartneri innebærer å bruke tall og beregninger for å gjennomføre og dokumentere en aktuell produksjon eller tjeneste. Det betyr å beregne areal og gjøre omregninger mellom volum og masse. Videre innebærer det å gjøre overslagsregning og prosentregning for å kunne gjennomføre innkjøp og salg. Det innebærer også å utarbeide og forstå tabeller, diagrammer og statistikk samt å sette opp budsjett og regnskap.

Digitale ferdigheter

Digitale ferdigheter i Vg2 landbruk og gartneri innebærer å bruke og navigere i relevante digitale ressurser og å tilegne seg, behandle og vurdere informasjon fra digitale kilder. Digitale ferdigheter handler også om å tilføre nødvendig rådata til digitale verktøy, å kommunisere og samhandle via digitale løsninger, å formidle og presentere produkter og tjenester og å skaffe til veie relevant informasjon for å planlegge og optimalisere produksjonen. Det innebærer også å utvikle etisk bevissthet og å vise digital dømmekraft.

Kompetansemål og vurdering

Kompetansemål etter Produksjon og tjenesteyting

Mål for opplæringen er at privatisten skal kunne

- planlegge, gjennomføre, vurdere og dokumentere arbeidsoppgaver innenfor landbruk og gartneri ut fra produksjonenes egenart, organismenes biologi, behov for stell, og gjeldende regelverk
- gjøre rede for symptomene til de vanligste dyre- og plantesykdommer og hvordan disse spres, og vurdere tiltak som kan forebygge sykdom og smitte
- dyrke planter i ulike jordtyper og dyrkingsmedier og gjøre rede for mikro- og makro-næringsstoffers betydning for levende organismer
- planlegge og utføre stell av jord og planter i ettårige og flerårige kulturer ut fra hensyn til jord- og plantekultur
- planlegge og utføre føring og stell av en-magede og fler-magede produksjonsdyr ut fra hensyn til den enkelte art, dyrehelse og dyrevelferd
- vurdere kvalitet og lønnsomhet i naturbaserte produksjoner etter gjeldende sertifiseringsordninger for produktkvalitet og miljø
- utføre en produksjon etter prinsippene for økologisk drift etter gjeldende regelverk
- bruke kjøretøy, maskiner og teknisk utstyr etter gjeldende forskrifter og standarder
- utføre vedlikehold og enkle reparasjoner på kjøretøy, maskiner, bygninger og teknisk utstyr
- vurdere risiko knyttet til landbruks- og gartnerfaglige arbeidsoppgaver og aktiviteter, og arbeide i samsvar med gjeldende regelverk for helse, miljø og sikkerhet

- håndtere avfall etter gjeldende retningslinjer og vurdere gjenbruk, flerbruk og resirkulering av ressurser
- gjøre rede for karbonkretsløpet og vurdere tiltak for å redusere klimabelastningen og øke karbonbindingen i en landbruks- eller gartnerproduksjon
- vurdere klima- og miljømessige konsekvenser ved ulike produksjonsmåter og foreslå forbedringstiltak ut fra lokale forhold

Kompetansemål etter Forvaltning og drift

Mål for opplæringen er at privatisten skal kunne

- kartlegge naturtyper og foreslå nye produkter og tjenester basert på lokale naturressurser og i samsvar med gjeldende regelverk
- vurdere og beskrive hvordan næringsutøvelsen påvirker lokalsamfunnet, miljøet og det biologiske mangfoldet
- vurdere arealbruken i ulike områder med tanke på andre brukerinteresser, miljø og lokal ressursforvaltning
- gjøre rede for ulike faser i en bedriftsetablering og innholdet i en forretningsplan, og vurdere ulike eierformer i landbruket
- klargjøre produkt eller tjeneste for salg og gjøre rede for noen salgs- og omsetningsformer i landbruk og gartner næring
- beskrive sentrale elementer for god økonomi- og driftsstyring i landbruk og gartner næring og identifisere de viktigste nøkkeltallene for slike bedrifter
- sette opp et budsjett og beskrive dokumentasjon og rutiner som er viktig for å kunne føre et regnskap
- samle inn, tolke og bruke data innen en aktuell produksjon eller tjenesteyting innen landbruk og gartner næring og bruke disse i faglige diskusjoner og vurderinger
- presentere de viktigste nærings- og fagorganisasjonene og offentlige forvaltningsorganer i landbruk og gartner næring og utforske mulighetene for å påvirke gjennom demokratiske prosesser
- drøfte hvilke krav og forventninger som stilles til et likeverdig og inkluderende yrkesfelleskap, og beskrive hvilke plikter og rettigheter arbeidsgiver og arbeidstaker har i arbeidslivet

Vurderingsordning – Eksamen for privatister

LGA 2010 Produksjon og tjenesteyting: Privatisten skal opp til en skriftlig eksamen i programfaget. Eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt.

LGA 2011 Forvaltning og drift: Privatisten skal opp til en skriftlig eksamen i programfaget. Eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt.

LGA 2012 Produksjon og tjenesteyting og forvaltning og drift: Privatisten skal opp til en tverrfaglig praktisk eksamen i disse felles programfagene. Eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt.

Gartnerutdanningen med Vg1, Vg2 og Vg3 Gartner næring i skole utgikk som ordning 31.07.2022. Utdanningsløpet er erstattet av Vg1 og Vg2 i skole og 2 år i lære (2+2). Vea tilbyr et opplæringskurs

i læreplanmålene for programfagene fra Vg1 og Vg2 for voksne som vil ta gartnerutdanningen som privatist. Kompetansen dokumenteres i form av et kompetansebevis.

Da flere av våre privatister ønsker kompetanse innen Vg3 læreplanmålene uten å måtte ta fagbrev som gartner, har Veia valgt å tilby et kurs med teori og praksis på skolen i de nye læreplanmålene for Vg3. Privatisten gis et kursbevis etter endt og bestått avsluttende tverrfaglig oppgave i Vg3-læreplanmålene.

Vg3 Gartnerfag

Fastsatt som forskrift av Utdanningsdirektoratet 8. februar 2008 etter delegasjon i brev av 26. september 2005 fra Utdannings- og forskningsdepartementet med hjemmel i lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den videregående opplæringa (opplæringsloven) § 3-4 første ledd.

Gjelder fra 1. august 2022.

Fagets relevans og sentrale verdier

Vg3 gartnerfaget handler om å produsere og vedlikeholde planter til både mat og dekorasjon og å beplante og vedlikeholde grønne områder. Faget handler også om å utvikle og bevare felles naturressurser, biologisk mangfold og miljø for framtidige generasjoner. Videre skal faget gi lærlingene kompetanse i å omsette planter og forberede dem til framtidig yrkesutøvelse i gartnernæringen.

Alle fag skal bidra til å realisere verdigrunnet for opplæringen. Vg3 gartnerfaget skal bidra til å forvalte tradisjoner og mangfold i gartnernæringen. Faget skal videre bidra til kunnskap om produksjon av mat og planter som samfunnet etterspør i nåtid og framtid og til å utvikle kompetanse til å utføre arbeid etter gartnernæringens krav til kvalitet, miljø, etikk, kretsløpstankegang og bærekraftig utvikling. Faget skal også bidra til å gi lærlingene kunnskap om arbeidsgivers og arbeidstakers plikter og rettigheter og om betydningen av trepartssamarbeidet, der arbeidsgiveren, arbeidstakeren og myndighetene jobber sammen for å utvikle et bedre arbeidsliv.

Kjerneelementer

Formering, vekst og utvikling hos planter

Kjerneelementet formering, vekst og utvikling hos planter handler om produksjon og bruk av planter og om forvaltning og bruk av ulike ressurser i en gartnerbedrift. Det handler også om forståelse av jord, biologiske prosesser, plantenes behov og plantehelse, og produksjon og bruk av planter til mat, medisin og gastronomi. Bruk av planter til å skape uterom og sanseopplevelser inngår også i kjerneelementet.

Praktisk yrkesutøvelse

Kjerneelementet praktisk yrkesutøvelse handler om praktisk håndlag og ulike arbeidsoppgaver knyttet til drift av gartnerproduksjoner. Kjerneelementet handler også om å bruke teknologi og digitale ressurser i forbindelse med planlegging, drift og rapportering, og å bruke og vedlikeholde teknisk utstyr. Det innebærer nye teknologiske løsninger, og det å

optimalisere energi- og ressursbruk. Videre handler kjerneelementet om å se teknologi og praktisk hverdag i sammenheng.

Bærekraftig forvaltning av gartnerens ressurser

Kjerneelementet bærekraftig forvaltning av gartnerens ressurser handler om forvaltning av ressurser med hensyn til natur, miljø og klima, og optimalisering av bedriften med tanke på økonomi og arbeidsinnsats. Kjerneelementet handler også om økonomiske rammevilkår, verdikjeden for mat og planter og organisasjoner knyttet til næringen, som er relevant for selvstendig næringsdrivende og arbeidstakere i en gartnerbedrift. Videre handler kjerneelementet om konvensjonelle og økologiske driftsformer og om sammenhengen mellom biologiske prosesser, naturens tålegrenser og menneskelig aktivitet. Det handler om mulighetene som ligger i gartnerbedriften med tanke på innovasjon og entreprenørskap, og om kunnskap om omsetning og salg av produkter og tjenester knyttet til gartnervirksomheten.

Sikkerhet og kvalitet

Kjerneelementet sikkerhet og kvalitet handler om helse, miljø og sikkerhet og om den kvalitetssikringen som er grunnleggende for å ivareta egen og andres sikkerhet og helse. Kjerneelementet handler også om krav til internkontroll og økonomistyring. Videre handler kjerneelementet om plantehelse, om kvalitet på produkter og tjenester og om lover og regler for import og omsetning av gartner-produkter. Sikkerhet og kvalitet handler også om avfallshåndtering, resirkulering og sirkulærøkonomi.

Tverrfaglige temaer

Bærekraftig utvikling

I Vg3 gartnerfaget handler det tverrfaglige temaet bærekraftig utvikling om å være bevisst på hvordan profesjonell mat- og planteproduksjon påvirker natur, miljø, klima og helse. Det handler også om hvordan gartnerfaget bidrar til bærekraftig verdiskaping i samfunnet, og gartnerfagets ansvar for å forvalte ressursgrunnlaget for kommende generasjoner og i tråd med gjeldende lover og regler.

Muntlige ferdigheter

Muntlige ferdigheter i Vg3 gartnerfaget innebærer å presentere gartnernæringens produkter og plantefaglige kompetanse for ulike målgrupper. Muntlige ferdigheter er å veilede og samarbeide med kunder og samarbeidspartnere. Det innebærer også å bruke fagspråk og å reflektere over faglige emner og å forklare og begrunne valg i forbindelse med produksjonsprosesser. Det innebærer videre å lytte og ta del i diskusjoner om metoder, beskrive arbeidsoppgaver og å instruere andre.

Gartnernæringen har en viktig rolle som produsent av mat, varer og tjenester til et marked der etterspørsel og rammebetingelser er i endring. Gartneren møter utfordringer knyttet til bærekraftig ressursforvaltning, miljøvennlig produksjon, matvarekvalitet og sertifisering i et nasjonalt og internasjonalt marked.

Å kunne lese

Å kunne skrive i Vg3 gartnerfaget innebærer å presentere prosesser og produkter og å dokumentere ulike typer produksjon og plantebbruk, og egen aktivitet knyttet til dette. Det innebærer også å kommunisere skriftlig med kunder og leverandører og tilpasse tekstene til

mottaker og formål. Å kunne skrive innebærer videre å bruke kilder på en kritisk måte som lar seg etterprøve, og å dokumentere i henhold til ulike kontrollsystemer.

Å kunne regne

Å kunne regne i Vg3 gartnerfaget innebærer å gjøre kostnadsberegninger for å planlegge innkjøp, produksjon og salg, å beregne mengde jord, gjødsel, planter og frø, og å beregne plantenes plassbehov etter hvert som de vokser til. Det innebærer også å analysere ulike typer tilbud, produkter og produksjoner. Videre handler det om å utarbeide og forstå tabeller, diagrammer og enkel statistikk og å utføre kalkulasjoner knyttet til produksjon, tilbud og produkter.

Digitale ferdigheter

Digitale ferdigheter i Vg3 gartnerfaget innebærer å bruke digitale ressurser, navigere på digitale plattformer og å tilegne seg, behandle, tolke og kritisk vurdere informasjon fra digitale kilder. Digitale ferdigheter innebærer også å tilføre nødvendige rådata til digitale ressurser, å kommunisere og samhandle via digitale løsninger og å skaffe seg informasjon for å planlegge og optimalisere produktene og tjenestene.

Kompetansemål og vurdering Vg3 gartnerfaget

Mål for opplæringen er at lærlingen (privatisten) skal kunne:

- planlegge, gjennomføre, vurdere og dokumentere plantedyrking etter både konvensjonelle og økologiske metoder
- styre og kontrollere utviklingen av en plante under ulike dyrkingsforhold, fra formering til ferdig produkt, ut fra jord- og vannanalyser og miljømessige vurderinger
- identifisere vanlige fysiologiske skader, skadegjørere og nytteorganismer og behandle planter mekanisk, biologisk og kjemisk
- utarbeide en risikoanalyse i arbeid med planteproduksjon og utføre arbeidet på en måte som er ergonomisk riktig og i tråd med gjeldende regelverk for helse, miljø og sikkerhet
- vurdere muligheten for gjenbruk og flerbruk av ressurser og foreslå miljø- og energioptimaliserende tiltak
- beskrive prosesser i planter og planteprodukter etter høsting og lagre planteprodukter etter ulike lagringsteknikker
- planlegge, gjennomføre og vurdere bruk av planter og planteprodukter som estetiske og kulturelle elementer
- utforske og gjøre rede for kulturplanters betydning som mat, medisin og dekorasjon i et historisk perspektiv
- identifisere kulturplanter med norske og botaniske navn
- identifisere planter som kan være giftige eller gi allergi og presentere alternativer til disse
- måle opp et areal, vurdere beplantning og presentere en skisse i tråd med kundens ønske
- gjennomføre en beplantning i samsvar med en plan og lage en skjøtselsplan som dokumenterer arbeidsoppgaver for et område
- vedlikeholde planter i ulike miljøer og optimalisere forholdene for plantene ut fra plantenes behov
- beskrive og drøfte ulike omsetningsformer og økonomiske, politiske og organisatoriske rammebetingelser for gartnerfaget

- velge og bruke maskiner og utstyr, både i planlegging og gjennomføring av ulike arbeidsoperasjoner, og i markedsføring av produkter og tjenester
- delta i planlegging og gjennomføring av en kostnadseffektiv og miljøvennlig gartnerproduksjon og vurdere sammenhengen mellom dyrkingsmetode og utbytte i ulike planteproduksjoner
- utarbeide anbud i forbindelse med arbeidsoppdrag
- klargjøre produkter for salg, og kalkulere og fastsette pris på produktene
- vurdere muligheten for produktutvikling og lage utstillinger som en del av markedsføring
- forstå og bruke regelverket for plantehelse og bruk av plantevernmidler i eget arbeid
- kontrollere importert plantemateriale for sykdom og smittefare i henhold til gjeldende regelverk
- lagre, pakke og transportere planter etter kontrollrutiner og dokumentasjonskrav
- vedlikeholde og føre tilsyn på bygninger, maskiner og utstyr
- vedlikeholde og føre tilsyn på vannings- og dreneringssystemer, og beskrive ulike hydrotekniske løsninger
- arbeide etter regelverk og avtaler som regulerer arbeidsforholdet i faget, og gjøre rede for arbeidsgiverens og arbeidstakerens plikter og rettigheter

Vurderingsordning på Vea

Sluttvurdering

Opplæringen av Vg3-målene i skole avsluttes med en avsluttende tverrfaglig oppgave hvor privatisten får vist sin kompetanse.

Dokumentasjon av opplæring innen Vg3-læreplanmål

Kurset Vea tilbyr innen opplæring av Vg3-læreplanmålene i skole, dokumenteres med et kursbevis etter endt og bestått avsluttende tverrfaglig oppgave.

Dersom det er aktuelt å søke fagskoleutdanning etter endt privatistutdanning og kurs på Vea, vil kompetansebevisene og kursbeviset fra Vea kunne inngå som en del av dokumentasjonen ved realkompetansevurdering. Siden kursbeviset og kompetansebevisene ikke likestilles med fagbrev som gartner, vil det være nødvendig med ytterligere dokumentasjon, som for eksempel gartnerpraksis utover den som er ervervet i Veas gartnerutdanning.

Vedlegg til kompetansebevis

Yrkesfaglig fordypning (YFF) Vg1 og Vg2 ved Norges grønne fagskole – Vea

Yrkesfaglig fordypning skal brukes til opplæring i kompetansemål hentet fra læreplaner for opplæring i bedrift og Vg3 i skole.

Privatistene ved Vea gjennomfører praksis på skolens produksjonsområder eller hos selvvalgt grøntfaglig praksissted. I tillegg til dette, er det gjennomført gartnerfaglig arbeid med faglærer til stede i samlingsukene på Vea. Praksis på Vea har hatt fokus på plantedyrking i regulert klima og grønnsak-, frukt- og bærproduksjon på friland. Det er i tillegg utført grøntfaglig arbeid på planteskole og i parken.

Formål med yrkesfaglig fordypning

Yrkesfaglig fordypning skal gjøre det mulig å veksle mellom læringsarenaer og gi privatisten mulighet til å oppleve realistiske arbeidssituasjoner i læringsarbeidet.

Yrkesfaglig fordypning skal gi privatistene et godt grunnlag for å velge lærefag og en mulighet for å knytte kontakt med potensielle lærebedrifter. Yrkesfaglig fordypnings skal gi privatistene en opplæring som er relevant for deres fremtidige yrkesutøvelse.

Yrkesfaglig fordypning skal bidra til å introdusere privatistene for arbeidslivet, og gi regionalt og lokalt arbeidsliv mulighet til å definere innholdet i opplæringen i tråd med lokale kompetansebehov basert på læreplaner for aktuelle fag.

Yrkesfaglig fordypning skal gi privatistene mulighet til å prøve ut ett eller flere aktuelle lærefag. De skal få erfaring med innhold, oppgaver og arbeidsmåter som karakteriserer yrkene utdanningsprogrammet kvalifiserer dem for, og få mulighet til å fordype seg i kompetansemål fra læreplanene på Vg3-nivå.

Omfang på Vg1 YFF4106

Som privatist på Vea, skal du dokumentere 210 timer praksis etter en relevant læreplan.

2 ukers praksis gjennomføres i relevant bedrift, i tillegg til 1 uke praksis som gjennomføres på skolen. Totalt er det 3 ukers praksis år 1 på utdanningen.

Omfang på Vg2 YFF4209

Som privatist på Vea, skal du dokumentere 316 timer praksis i et relevant lærefag i Vg3.

2 ukers praksis gjennomføres i relevant bedrift, i tillegg til 1 uke praksis som gjennomføres på skolen. Totalt er det 3 ukers praksis år 1 på utdanningen.

Vurdering og sluttvurdering

Den enkelte kandidat:

- skal skrive logg gjennom praksisoppholdet
- levere attest fra arbeidsgiver som viser omfanget av praksis. Denne leveres faglig ansvarlig for utdanningen innen gitt frist.
- gjennomfører to av praksisukene på Vea

Faglig ansvarlig leverer nødvendig dokumentasjon til studieadministrasjonen som utsteder kompetansebevis.

Opplysningene som gjelder krav til YFF er hentet fra læreplan for yrkesfaglig fordypning for videregående trinn 1 og 2 yrkesfaglig utdanningsprogram.

De generelle bestemmelsene om vurdering er fastsatt i Forskrift til Opplæringsloven.

Læreplanen er utarbeidet av Norges grønne fagskole – Vea

Turistveien 92, 2390 Moelv
vea@vea-fs.no
62 36 26 00